

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 65 0 P 839675 26 Rev
Sarajevo, 28.01.2026. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sutkinja: Jasminke Kubat, kao predsjednice vijeća, Svjetlane Milišić-Veličkovski i Sanele Kovač-Grabonjić, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: 1. J.D. iz O., Ulica I.A. ..., 2. I.M. iz O., Ulica F.G.M. ... 3. K.M. iz O., Ulica F.G.M. ..., 4. M.K. iz O., Ulica S.R. ..., 5. P. K. iz O., Ulica S.R. ..., 6. L.M. iz O., Ulica F.G.M. ..., 7. A.P. iz O., O. b.b, K.P. iz O., Ulica N.T. ..., 8. M.Ž. iz O., Ulica B..J. ... i 9. H.A. iz L., Ulica B. ..., koje zastupa punomoćnik Senad Droce, advokat iz Mostara, protiv tužene Federacije Bosne i Hercegovine, koju zastupa zastupnik po zakonu Federalno pravobranilaštvo, radi utvrđenja diskriminacije i isplate, vrijednost spora 10.001,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 839675 22 GŽ od 23.09.2025. godine, u sjednici vijeća održanoj 28.01.2026. godine, donio je sljedeće

R J E Š E N J E

Revizija se usvaja, drugostepena presuda ukida i predmet vraća drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 839675 20 P od 17.12.2021. godine, stavom prvim izreke utvrđeno je da je tužena, donošenjem i primjenom Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom (Službene novine FBiH 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18) tužitelje odvajala, različito tretirala po osnovi nastanka i porijekla njihovog invaliditeta, čime ih je sistemski diskriminirala. Stavom drugim izreke je naloženo tuženoj da poduzme sve neophodne i zakonom predviđene korake i radnje usklađene sa legitimnim i specifičnim ciljevima socijalne zaštite u skladu sa propisima BiH, FBiH, Europskom konvencijom i Međunarodnom konvencijom o pravima osoba sa invaliditetom, u cilju prestanka daljnje diskriminacije i otkloni posljedice diskriminacije, sve u roku od 30 dana. Stavom trećim izreke je tužba odbačena u pogledu dijela stava dva tužbenog zahtjeva, kojim je predloženo „Nalaže se tuženoj da poduzme sve neophodne i zakonom predviđene korake i radnje usklađene sa legitimnim i specifičnim ciljevima socijalne zaštite u skladu sa propisima BiH, FBiH, Europskom konvencijom i Međunarodnom konvencijom o pravima osoba sa invaliditetom u cilju prestanka dovođenja tužilaca u jednak položaj shodno, sve u roku od 30 dana“. Stavom četvrtim izreke naloženo je tuženoj da tužiteljima svakom pojedinačno, na ime duševne boli zbog povrede konvencijskih prava i trpljene diskriminacije isplati iznos od po 5.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od podnošenja tužbe pa do isplate, dok je stavom petim tuženoj naloženo da tužiteljima nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.360,50 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja ove presude pa do isplate, a sve ovo u roku od 30 dana.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 839675 22 Gž od 23.09.2025. godine, žalba tužene je uvažena i prvostepena presuda preinačena u stavu I, II i IV izreke, tako da je tužbeni zahtjev odbijen, te je istom presudom odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Protiv drugostepene presude zajedničku reviziju su blagovremeno izjavili tužitelji zbog, kako to proizlazi iz navoda revizije, povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, te predložili da ovaj sud reviziju usvoji i pobijanu presudu preinači tako što će usvojiti tužbeni zahtjev u cijelosti.

Tužena nije podnijela odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu odredbe člana 241. stav 1. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu: ZPP), ovaj sud je našao da je revizija osnovana.

Osnovano se revizijom tužitelja ukazuje da je presuda drugostepenog suda nerazumljiva, usljed čega je ovaj sud u revizijskom postupku nije mogao ni ispitati.

Revidenti osnovano prigovaraju da, suprotno zaključku drugostepenog suda, oni nisu osobe sa invaliditetom ispod 90% tjelesnog oštećenja organizma koje su isključene iz prava na invalidninu, već su lica sa invaliditetom I i II grupe, sa procentom oštećenja organizma od 100% i 90%. Shodno navedenom, tužitelji su, kako se to pravilno navodi u reviziji, tužbeni zahtjev zasnivali na tvrdnji da civilne žrtve rata u odnosu na njih imaju prednost od 300% u pogledu obima prava, te su tražili utvrđenje diskriminacije po tom osnovu, a ne iz razloga što su dovedeni u nepovoljniji položaj stupanjem na snagu odredbe člana 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice s djecom² (u daljem tekstu: Zakon o izmjenama i dopunama).

Nasuprot tome, drugostepeni sud utvrđuje da su nakon stupanja na snagu navedenog Zakona o izmjenama i dopunama, 12.03.2009. godine, rješenja kojima je tužiteljima bilo priznato pravo na ličnu invalidninu stavljena van snage, te je tužiteljima obustavljena isplata invalidnine.

Na osnovu takvog činjeničnog zaključka koji je nejasan, jer nema utemeljenja u izvedenim dokazima, drugostepeni sud uvažava žalbu tužene i tužbeni zahtjev odbija ukazujući na zaključke Ustavnog suda BiH iz odluke broj U-11/22 od 14.07.2022. godine. Tom odlukom je utvrđeno da je član 3. Zakona o izmjenama i dopunama u skladu sa članom II/4 Ustava Bosne i Hercegovine, članom 14. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Po shvatanju drugostepenog suda, iz navedenog proizlazi da tužena usvajanjem navedenog zakona nije izvršila sistemsku diskriminaciju tužitelja, što tužbeni zahtjev čini neosnovanim.

Razlozi koje drugostepeni sud navodi za svoju odluku, po ocjeni ovog suda, ne ispunjavaju standarde obrazložene odluke u smislu odredbe člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku, kao ni odredbe člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima.

¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² „Službene novine Federacije BiH“ broj 14/09

Naime, Ustavni sud je u navedenoj odluci od 14.07.2022. godine odlučivao o usklađenosti odredbe člana 3. Zakona o izmjenama i dopunama sa Ustavom BiH i Evropskom konvencijom. Tom odredbom je propisano da se član 18.b. Zakona mijenja i glasi: „Radi ostvarivanja prava utvrđenih ovim zakonom, lica sa invaliditetom razvrstavaju se prema utvrđenom procentu oštećenja organizma u dvije grupe i to: I. grupa - lica sa invaliditetom sa 100% oštećenja organizma, II. grupa - lica sa invaliditetom sa 90% oštećenja organizma“. Ovom izmjenom ranije važeće zakonske odredbe, prestalo je pravo na ličnu invalidninu licima sa invaliditetom („mirnodopskim“) koja imaju 60%, 70% i 80% oštećenja organizma, dok za civilne žrtve rata do takve izmjene nije došlo.

Osnovano stoga revidenti ukazuju da se Ustavni sud u Odluci broj U-11/22 od 14.07.2022. godine nije bavio pitanjem usklađenosti sa Ustavom i Evropskom konvencijom odredaba koje, po navodima tužitelja, dovode do različitog obima prava lica sa invaliditetom od 90% i 100% oštećenja u odnosu na civilne žrtve rata koje imaju isti stepen oštećenja organizma.

Drugostepeni sud se ovim pitanjem nije ni bavio, zbog čega se drugostepena presuda presuda ne može ispitati.

Imajući u vidu sve izloženo, ovaj sud je, u skladu s odredbom člana 249. stav 1. Zakona o parničnom postupku, našao da je revizija osnovana, te je ukinuo drugostepenu presudu i predmet vratio drugostepenom sudu na ponovno suđenje kako bi taj sud, pravilnom ocjenom dokaza, potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje, na njega pravilno primijenio materijalno pravo, te za svoju odluku dao relevantne i dovoljne razloge, te na taj način otklonio propuste na koje je ukazano ovom revizijskom odlukom.

Ukidanje odluke o glavnoj stvari povlači i ukidanje odluke o troškovima parničnog postupka, o kojima će sud, u skladu s odredbom člana 397. stav 3. Zakona o parničnom postupku, ponovo odlučiti uz glavnu stvar imajući u vidu troškove ranijeg i novog postupka.

Predsjednica vijeća
Jasminka Kubat, s.r.